

Prohlášení ze setkání ombudsmanů států V4 (20. října 2023)

My, níže podepsaní ombudsmeni, tímto u příležitosti summitu ombudsmanů států V4 ve městech Vratislav a Svídnice deklaruujeme svůj trvalý závazek k ochraně lidských a občanských práv a svobod, jak jsou zakotveny v ústavách a vnitrostátních právních předpisech našich států, jakož i v mezinárodním právu a právu Evropské unie.

Potvrzujeme své odhodlání poskytnout ochranu každému, jehož základní práva a svobody jsou porušovány. U příležitosti 75. výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv se hlásíme k nadčasovým zásadám, jež tato deklarace prosazuje a které i my důsledně hájíme, když ve svých státech zajišťujeme dodržování a ochranu lidských práv.

Jako ombudsmeni považujeme za důležité zvyšovat povědomí o lidských právech a svobodách mezi všemi lidmi bez rozdílu. Jsme odhodláni tyto zásady i nadále prosazovat a hájit, abychom žili v prostředí, kde může základní práva uplatňovat každý bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, náboženství, politické či jiné smýšlení, národní či sociální původ, majetek, původ nebo jiné postavení, aniž by musel čelit diskriminaci či jiným překážkám.

Uvědomujeme si, že spolupráce mezi ombudsmany je přínosná při řešení složitých problémů, které přesahují hranice jednotlivých států. Proto potvrzujeme své odhodlání rozvíjet spolupráci na regionální a mezinárodní úrovni a sdílet zkušenosti i odborné znalosti, aby byl dopad našeho společného úsilí co nejširší.

Summit byl zaměřen především na oblasti soudnictví, předcházení mučení a rovného zacházení. V rámci proběhlých inspirativních debat jsme si vzájemně pomohli lépe porozumět problémům, kterým všechny naše instituce čelí, a nalézt vhodná řešení pro naši každodenní činnost.

Kromě toho si uvědomujeme, že si naši společnou pozornost vyžadují i další významné problémy v oblasti lidských práv. Prohlašujeme proto, že jsme pevně odhodláni udržovat otevřený kanál pro běžnou komunikaci, který bude neustále k dispozici a jehož prostřednictvím budeme moci pravidelně sdílet své zkušenosti.

Bereme také na vědomí nové předpisy, a to jak ve fázi návrhů, tak i přijatých zákonů, které rozšiřují rozsah pravomocí a mandátů našich institucí. S uspokojením přijímáme, že veřejnost vnímá ombudsmanské instituce jako organizace s potřebnými odbornými znalostmi a autoritou, a vnitrostátní zákonodárci nás proto považují za schopné nové úkoly převzít. Zároveň jsme si plně vědomi povinností, které s takto rozšířenou odpovědností souvisejí.

Proto zdůrazňujeme, že jakékoli rozšíření mandátu našich institucí vyžaduje také odpovídající financování a personální zdroje. Orgány veřejné moci, jež nesou primární odpovědnost za rozpočty ombudsmanských institucí, musí vzít v úvahu, že rozšířením naší činnosti bez odpovídajícího navýšení zdrojů by došlo k významnému omezení naší schopnosti poskytovat účinnou pomoc osobám v nouzi.

V návaznosti na společné prohlášení ze summitu ombudsmanů Visegrádské skupiny v Kroměříži v roce 2022 i nadále s nadějí vyhlížíme brzké ukončení ruské agrese na Ukrajině a obnovení respektu k lidské důstojnosti a životu v Evropě. Vyzýváme mezinárodní společenství,

aby předalo válečné zločince spravedlnosti a přijalo nezbytná opatření, která předejdou budoucím válkám v našem regionu. Rovněž vyzýváme vnitrostátní orgány, aby i nadále poskytovaly vhodnou pomoc osobám, které jsou tímto konfliktem zasaženy.

Toto společné prohlášení podepisujeme na důkaz sdílených hodnot a závazku pozitivně ovlivňovat životy osob, které chráníme.

Podepsáni:

Vít A. Schorm, zástupce veřejného ochránce práv Česká republika

Ákos Kozma, komisař pro základní práva, Maďarsko

Marcin Wiącek, komisař pro lidská práva, Polsko

Róbert Dobrovodský, veřejný ochránce práv, Slovensko

Podepsáno v polské Svídnici dne 20. října 2023.